

Allemaal Johanna's

(Dia nr 2)

'Oma, kijk! Ik heb mijn zwemdiploma!' Met grote huppelsprongen komt Hanna oma's tuin in.

Oma zit op haar bankje onder de parasol en laat haar puzzelboekje meteen op de grond vallen als ze Hanna ziet. Ze geeft Hanna drie klapzoenen. 'Proficiat, knappe kleindochter van me! Nu ben jij ook een waterbaas, net als je moeder en ik en alle andere Johanna's voor ons.

Hè? Wat zegt oma allemaal? Een waterbaas? Hanna snapt er niets van. En ze kent ook geen Johanna. Niet in de familie en ook niet in het dorp.

'Niet zo moeilijk kijken,' lacht oma.

'Ga maar lekker op het bankje zitten. Dan pak ik limonade voor je en ... ik heb appelflappen gebakken. Zó zeker wist ik dat jij je A-diploma zou halen.'

Even later smult Hanna van de knapperige appelflap. Hij is nog een beetje warm.

Precies zoals ze dat het lekkerst vindt. Dan herinnert ze zich weer wat oma net zei. 'Waarom ben ik een waterhaas?'

Oma lacht. 'Een waterbaas,' zegt ze. 'Met een b. Nu jij je zwemdiploma hebt gehaald, ben jij het water de baas. En dat is heel handig, zo dicht bij de rivier.'

'Heeft u ook een zwemdiploma?'

'Jazeker!' zegt oma. 'Ik heb mijn A, mijn B en later zelfs nog mijn C-diploma gehaald. Net als jouw moeder.'

'Drie keer proficiat!' zegt Hanna. Ze tikt met haar limonadeglas tegen het theeglas van oma. 'Maar u zei toch dat mama Johanna heet? Dat klopt niet hoor. Ze heet Anneke.'

'Mama's échte naam is wel Johanna. Kijk straks maar eens in haar paspoort.'

'En u heet Joke.'

'Maar in mijn paspoort staat Johanna.'

'Echt waar? Wat gek!'

'Ik zal het je nog gekker vertellen,' zegt oma. 'Weet je wat er in jouw paspoort staat?'

'Hanna, natuurlijk!' zegt Hanna. 'Net als op mijn zwemdiploma.'

'Nee hoor, in jouw paspoort staat ook Johanna.'

Nu snapt Hanna er echt helemaal niets meer van. 'Drie stiekeme Johanna's op een rij,' zegt ze. 'Hoe kan dat nou?'

'De rij met Johanna's was nog veel langer,' zegt oma. 'Mijn moeder heette ook Johanna. En haar moeder, mijn oma dus, ook. Dat kwam allemaal door de oma van mijn oma. Die heette óók Johanna en zij had iets heel spannends meegemaakt.'

'Een draak verslagen?' gokt Hanna. Dat lijkt haar het allerspannendst wat je mee kunt maken.

Maar oma schudt haar hoofd. 'Heb je je appelflap op? Loop dan maar mee. Dan zal ik het je laten zien.'

Oma pakt Hanna's hand en zwiept die heen en weer, heen en weer. Bij elke stap een keer. Zo lopen ze samen de tuin uit, de Zandstraat in. Langs het huis van Marek, die bij Hanna in de klas zit. En langs het huis van meneer Jorissen, op wie oma volgens Hanna, een beetje verliefd is.

'Kijk. Hier staat het!' Oma laat Hanna's hand los en wijst naar een grote, grijze steen, die in een muurtje gemetseld is. (*Dia nr 3*) Hanna probeert te lezen wat erop staat, maar het zijn moeilijke, oude woorden.

'Er staat dat de familie Van Beek hier verdronken is, bij de grote overstroming van 1861,' zegt oma.

'Wat erg!' zegt Hanna.

'Heel erg,' zegt oma. 'De vader en moeder overleefden het niet. En ook vier van hun kinderen verdronken. Maar er was één meisje dat wel bleef leven.'

'Johanna?' raadt Hanna. (*Dia nr 4*)

'Precies!' zegt oma. 'Johanna was de allereerste waterbaas. Net voor een grote golf water het huis binnenstroomde, had Johanna's vader zijn grote, warme jas om haar heengeslagen. Die jas leek wel een wonderjas! Want toen het huis in elkaar stortte, viel Johanna niet in het water, maar kwam op een stuk van het dak terecht. Op dat dak dreef ze weg, over het koude water en tussen de ijsschotsen door. De jas trok ze als een soort tentje over zich heen, zodat ze lekker warm bleef. Pas zes dagen later werd ze gevonden. Vijf kilometer van hier.'

'Is dat een sprookje?' vraagt Hanna. Ze is dol op sprookjes.

'Nee,' zegt oma. 'Dat is echt gebeurd. Johanna was toen nog maar acht jaar.'

Hanna wrijft met haar hand over de steen, alsof ze wil voelen of die wel helemaal echt is. Ze kan bijna niet geloven dat Johanna geen sprookjesprinses is.

'Had Johanna ook een zwemdiploma?' vraagt ze dan.

'In Johanna's tijd waren er nog geen zwemdiploma's,' weet oma. 'Daarom had ze ook zo'n geluk dat ze op dat dak terechtkwam.'

Hanna ziet het helemaal voor zich: dat meisje onder die grote, warme jas, alsof het een tentje is. Een klein tentje op een dak van riet dat als een schommelend, schokkerig bootje door het ijskoude water van de veel te brede rivier vaart. Ondanks het warme zomerweer bibbert Hanna ervan.

Gelukkig pakt oma haar hand weer vast. 'Kom, we gaan. Terug naar huis!' Net als op de heenweg zwiept oma hun handen vrolijk heen en weer. 'Toen Johanna groter werd, kreeg ze een dochter,' vertelt oma. 'Raad eens hoe die heette?'

'Johanna!' zegt Hanna.

'En toen die dochter een dochter kreeg?'

'Nog een Johanna!'

'En toen die een dochter kreeg?'

'Weer Johanna!'

'Precies!' zegt oma. 'En de laatste Johanna in de rij, dat ben jij.'

'Én de laatste waterbaas, mét een zwemdiploma,' zegt Hanna trots. Ineens heeft ze een idee. 'Mag ik kleuren?' vraagt ze als ze weer bij oma zijn.

'Natuurlijk mag dat!' Oma pakt de kleurpotloden en een kleurboek uit de kast. (*Dia nr 5*)

Maar het kleurboek heeft Hanna niet nodig. Ze wil liever een leeg, wit papier. Dat papier blijft niet lang wit. Hanna tekent er een groot rood vlak op en dikke blauwe letters. Haar tong piept uit haar mond, zo geconcentreerd is ze aan het kleuren. Pas als ze klaar is mag oma kijken. 'Wat heb je nu voor iets moois gemaakt?' vraagt die.

'Een zwemdiploma!' zegt Hanna trots. 'Voor Johanna van de steen. Want die had ze nog niet.'

'Maar ...' Oma wijst naar het diploma. 'Hier staat toch geen Johanna?'

Hanna lacht. Op het diploma heeft ze niet Johanna, maar Waterbaas geschreven. 'Het is toch haar zwemdiploma? En niet haar paspoort?'

'Daar heb je natuurlijk helemaal gelijk in!' zegt oma.

'Kom!' zegt Hanna en pakt oma's hand. Als ze samen het huis en de tuin uit lopen, zwiept ze die heen en weer, heen en weer. Bij elke stap een keer. Zo lopen ze samen de Zandstraat in. Langs het huis van Marek en langs het huis van meneer Jorissen, naar de grijze steen van Johanna.

'Alsjeblieft!' zegt Hanna en zet de tekening tegen de steen. 'Dit zwemdiploma is voor jou, Waterbaas Johanna. Proficiat!'

